STŘEVLÍKOVITÍ SEVERNÍ ČÁSTI PRAHY

Petr Štourač

Tímto příspěvkem bych chtěl rozšířit znalosti o výskytu Carabidů na území Prahy, tedy v oblasti, která je entomology dosti opomíjena. Město sice prochází značnými změnami a mnohé lokality a někdy i celé biotopy ustupují neustále se rozšiřující výstavbě. Lze však říci, že některé části Prahy a patří mezi ně i severní část, jsou v současné době těmito změnami poměrně málo zasaženy a na těchto územích s řadou biotopů je stále ještě možno nalézt řadu zajímavých druhů.

Na níže specifikovaném území jsem sbíral v letech 1977-83 běžnými metodami v průběhu celého roku, zejména však na jaře a na podzim. Od roku 1977 jsem zjistil 103 druhů Carabidů. Všechny dokladové exempláře jsou uloženy v mé sbírce. Výčet druhů není jistě vyčerpávající a bude postupně doplňován. Uvítám proto všechny poznatky ze sběrů na tomto území.

Děkuji touto cestou panu J. Pulpánovi za cenné rady a revizi nasbíraného materiálu.

Charakteristika území

Předmětem zkoumání byla oblast ohraničená pravým břehem Vltavy od Pelc-Tyrolky k ústí Drahanské rokle, Drahanským údolím, Dol. Chabry, Ďáblicemi, Střížkovem a horní částí Libně. Území, ač součást Prahy, je charakterizováno dosti rozmanitými biotopy, neboť zahrnuje:

1. Smíšené lesní plochy: Ďáblický háj, Čimický háj, svahy Drahanského a Čimického údolí.
2. Pole, louky a meze: hlavně v oblasti Ďáblic, Čimic, Bohnic a Dol. Chaber.
3. Ruderální a poloruderální plochy: Ďáblice-Slovanka, Čimice, Dolní Chabry, Drahanská rokle.
4. Spilitové skalní stepi nad pravým břehem Vltavy.
5. Okolí vod: pravý břeh Vltavy, břehy Drahanského potoka, břehy Chaberského rybníka a tůněk v okolí Ďáblického háje.

Nejvyšším bodem zkoumaného území je vrch Ládví (355 m) v Ďáblickém háji.

V přehledu druhů jsou uvedena místa nálezu, měsíc sběru a druh biotopu. Označením Ďáblice je myšlena oblast kolem ďáblického sídliště.

P ř e h l e d z j i š t ě n ý c h d r u h ů

Carabus granulatus L. - Čimice-Drahanská rokle, II., pod kůrou vrby na břehu Drahanského potoka

Carabus hortensis L. - Ďáblický háj, IX.

Carabus intricatus L. - Ďáblice, III., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Leistus ferrugineus (L.) - Ďáblice, V., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Nebria brevicollis (F.) - Ďáblický háj, V.

Notiophilus biguttatus (F.) - Ďáblický háj, VIII.

Notiophilus palustris (DFT.) - Bohnice-V Zámcích, V., travnatá plocha u Vltavy

Notiophilus pusillus WAT. - Ďáblice, III., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Elaphrus riparius (L.) - Čimice-Drahanská rokle, V., břeh Drahanského potoka

Loricera pilicornis (F.) - Ďáblický háj, V.

Clivina collaris (HBST.) - Troja, V., břeh Vltavy

Clivina fossor (L.) - Troja, III., břeh Vltavy

Dyschirius globosus (HBST.) - Troja, V., břeh Vltavy

Asaphidion flavipes (L.) - Ďáblice, X., mez za Ďáblickým hájem

Bembidion lampros (HBST.) - Ďáblice, III., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Bembidion properans STEPH. - Ďáblice, V., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Bembidion punctulatum DRAP. - Troja, X., břeh Vltavy

Bembidion dentellum (THUNBG.) - Troja, X., břeh Vltavy

Bembidion varium (OLIV.) - Troja, X., břeh Vltavy

Bembidion nitidulum (MRSH.) - Ďáblický háj, II., býv. lom (suť)

Bembidion stephensii CROTCH. - Ďáblický háj, X., býv. lom (suť)

Bembidion bruxellense WESM. - Čimice-Drahanská rokle, V., břeh Drahanského potoka

Bembidion decorum (ZENK.) - Troja, X., břeh Vltavy

Bembidion femoratum STRM. - Troja, X., břeh Vltavy

Bembidion tetracolum SAY. - Bohnice-V Zámcích, III., břeh Vltavy

Bembidion tetragrammum illigeri NET. - Čimice-Drahanská rokle, V., břeh Drahanského potoka

Bembidion quadrimaculatum (L.) - Ďáblice, III., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Bembidion articulatum (PNZ.) - Troja, V., břeh Vltavy

Bembidion obtusum SERV. - Čimice, IV., okraj pole

Bembidion biguttatum (F.) - Čimice-Drahanská rokle, IV., břeh Drahanského potoka

Bembidion lunulatum (FOURC.) - Čimice-Drahanská rokle, V., břeh Drahanského potoka

Tachys bistriatus (DFT.) - Troja, V., břeh Vltavy

Trechus secalis (PAYK.) - Troja, X., břeh Vltavy

Trechus quadristriatus (SCHRNK.) - Ďáblice, VIII., okraj pole pod ulicí Na Slovance

Trechus obtusus ER. - Troja, III., břeh Vltavy

Chlaenius vestitus (PAYK.) - Troja, X., břeh Vltavy

Badister bipustulatus (F.) - Čimice-Drahanská rokle, IV., břeh Drahanského potoka

Harpalus punctatulus (DFT.) - Ďáblice, V., okraj pole pod ulicí Na Slovance

Harpalus puncticeps (STEPH.) - Ďáblice, IV.-V., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Harpalus rupicola STRM. - Ďáblice, VIII., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Harpalus seladon SCHAUB. - Čimice-Drahanská rokle, IV., skládka

Harpalus griseus (PNZ.) - Ďáblice, IX., pole pod ulicí Na Slovance

Harpalus rufipes (DEG.) - Ďáblice, V., okraj pole pod ulicí Na Slovance

Harpalus aeneus (F.) - Ďáblice, IV., XI., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Harpalus distinguendus (DFT.) - Ďáblice, III., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Harpalus honestus (DFT.) - Troja, V., travnatá plocha u Vltavy

Harpalus luteicornis (DFT.) - Ďáblice, V., na okraji trávníku na sídlišti

Harpalus rubripes (DFT.) - Ďáblice, IV., na okraji trávníku na sídlišti

Harpalus tardus (PNZ.) - Bohnice-V Zámcích, IV., skalní suť

Harpalus atratus LATR. - Bohnice-V Zámcích, IV., skalní suť

Stenolophus teutonus (SCHRNK.) - Ďáblický háj, V., mokřina v býv. lomu

Dicheirotrichus rufithorax (SAHLB.) - Ďáblice, XI., mez za Ďáblickým hájem

Bradycellus collaris (PAYK.) - Ďáblice, II., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Bradycellus csikii LAC. - Ďáblice, IV., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance
- Ďáblice, IX., mez za Ďáblickým hájem
- Čimice, IX., okraj skládky

Acupalpus meridianus (L.) - Ďáblice, IV., pole pod ulicí Na Slovance

Anisodactylus binotatus (F.) - Bohnice-V Zámcích, V., travnatá plocha u Vltavy

Amara plebeja (GYLL.) - Ďáblice, III., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Amara aenea (DEG.) - Ďáblice, V., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Amara convexior STEPH. - Troja, IX., travnatá plocha u Vltavy

Amara eyrinota (PNZ.) - Ďáblice, XI., mez za Ďáblickým hájem

Amara familiaris (DFT.) - Čimice-Drahanská rokle, X., skládka

Amara lunicollis SCHIDT. - Troja, IX., travnatá plocha u Vltavy

Amara ovata (F.) - Ďáblice, V., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Amara similata (GYLL.) - Čimice-Drahanská rokle, IV., skládka

Amara cursitans (ZIMM.) - Ďáblice, XI., mez za Ďáblickým hájem

Amara municipalis (DFT.) - Ďáblice, II., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Amara apricaria (PAYK.) - Ďáblice, XI., mez za Ďáblickým hájem

Amara consularis (DFT.) - Ďáblice, X., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Amara aulica (PNZ.) - Ďáblice, V., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Amara convexiuscula (MRSH.) - Ďáblice, IX., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Zabrus tenebrioides (GOEZE.) - Ďáblice, IX., na strništi pole pod ulicí Na Slovance

Stomis pumicatus (PNZ.) - Ďáblický háj, IV.

Poecilus cupreus (L.) - Ďáblice, IV., okraj pole pod ulicí Na Slovance

Pterostichus vernalis (PNZ.) - Ďáblice, V., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Pterostichus oblongopunctatus (F.) - Ďáblický háj, X.

Pterostichus niger (SCHALL.) - Čimice-Drahanská rokle, IV., les

Pterostichus melanarius (ILLIG.) - Ďáblice, V., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Pterostichus anthracinus (ILLIG.) - Troja, IV., břeh Vltavy

Pterostichus nigrita (F.) - Ďáblice, X., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Pterostichus diligens (STRM.) - Ďáblický háj, XI., mokřina v býv. lomu

Pterostichus ovoideus (STRM.) - Ďáblice, X., pole za Ďáblickým hájem

Pterostichus strenuus (PNZ.) - Ďáblický háj, V., mokřina v býv. lomu

Abax parallelepipedus (PILL.) - Čimice-Drahanská rokle, XI., les

Abax parallelus (DFT.) - Ďáblický háj, VI.

Calathus erratus (SAHLB.) - Čimice, X., okraj pole

Calathus fuscipes (GOEZE.) - Ďáblice, VIII., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance

Calathus melanocephalus (L.) - Ďáblice, XI., mez za Ďáblickým hájem

Calathus micropterus (DFT.) - Ďáblice-háj, XI., pod mechem v býv. lomu

Platynus marginatus (L.) - Troja, V., břeh Vltavy.

Platynus moestus (DFT.) - Troja, V., břeh Vltavy

Platynus mülleri (HBST.) - Ďáblický háj, III., mokřina v býv. lomu

Platynus fuliginosus (PNZ.) - Ďáblický háj, XI., mokřina v býv. lomu

Platynus micans (NICOL.) - Čimice-Drahanská rokle, III., břeh Drahanského potoka

Platynus pelidnus (PAYK.) - Čimice-Drahanská rokle, II., pod kůrou vrby na břehu Drahanského potoka

Platynus assimilis (PAYK.) - Čimice-Drahanská rokle, V., břeh Drahanského potoka

Platynus albipes (F.) - Troja, IV., břeh Vltavy

Platynus obscurus (HBST.) - Čimice-Drahanská rokle, XI., břeh Drahanského potoka

Platynus dorsalis (PONTOP.) - Ďáblice, III., XI., poloruderální plocha pod ulicí Na Slovance a mez za Ďáblickým hájem

Dromius linearis (OLIV.) - Troja, IV., břeh Vltavy

Dromius quadrimaculatus (L.) - Čimice, IV., pod kůrou listnáče ve stromořadí k Drahanské rokli

Dromius spilotus (ILLIG.) - Čimice, II., pod kůrou listnáče ve stromořadí k Drahanské rokli

Microlestes minutulus (GOEZE.) - Ďáblice, VI., pole pod ulicí Na Slovance

Microlestes maurus (STRM.) - Čimice-Drahanská rokle, IV., břeh Drahanského potoka

L i t e r a t u r a

Kult K., 1947: Klíč k určování brouků čeledi Carabidae Československé republiky, Entomologická příručka č. 20, Praha 199 s.

Hůrka, K., Pulpán J., 1980: Coleoptera, Adephaga, Caraboidea ČSSR. - check list

Adresa autora:

Petr Štourač, Taussigova 1169, 182 00 Praha 8-Kobylisy